

Pöytäkirja

15.12.2023

VN/10384/2019

VN/10384/2019-VM-495

Hankkeen ohjausryhmän kokous 7/2023

Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja digitalisointi -hanke

Aika Torstai 23.11.2023, klo 13.01–14.30

Paikka Etäkokous (Teams)

Läsnä Vesa Lipponen, VM puheenjohtaja
 Jouko Narikka, VM varapuheenjohtaja
 Tuula Lybeck, VM ohjausryhmän sihteeri
 Johanna Herrala, SM
 Ahti Iiskola, LVM
 Alekski Karvonen, OM
 Lassi Kauttonen, STM
 Kalervo Koskimies, OKM
 Outi Luoma-Aho, VM
 Ramses Malaty, UM
 Olli-Pekka Rissanen, VM
 Petri Saarukka, PLM
 Suvi Savolainen, VM

Esittelijät: Marita Virtanen, VM
 Piia-Tuulia Rauhala, BDO
 Leena Rantala, VM
 Mikko Lehtonen, VM
 Mari Näätäsaari, Valtiokonttori

Muut kutsutut: VM-VK-hanketiimi
 Tuija Laukkanen, MMM

Poissa: Max Hamberg, VNK
 Matti Hyytinen, MMM
 Tiina Kotonen-Pekkanen, YM
 Esko Mustonen, VM
 Päivi Tommila, TEM

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin 16.11.2023 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (6/2023) pöytäkirja.

4 Valtionavustustoiminnan valvonnan järjestämistä koskeva opas

Marita Virtanen esitteli valtionavustustoiminnan valvonnan järjestämistä koskevan oppaan, joka on valmisteltu valtionapuviranomaisten tueksi.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Ohjausryhmä antoi oppaasta erinomaista palautetta kiittäen sen valmistelusta ja korostaen sen tarpeellisuutta.

Opas julkaistaan kaikille avoimessa tilaisuudessa 5. joulukuuta.

Lisätiedot: <https://vm.fi/tapahtumat/2023-12-05/valtionavustustoiminnan-valvonnan-jarjestamista-koskevan-oppaan-julkaiseminen>

5 Automaation ja tekoälyn hyödyntäminen valtionavustustoiminnassa -taustaselvityksen lopputulokset

Leena Rantala esitteli automaation ja tekoälyn hyödyntämistä valtionavustustoiminnassa koskevan taustaselvityksen lopputulokset.

Päätös

Ohjausryhmä päätti, että taustaselvityksessä kuvatut ehdotukset huomioon ottaen valmistellaan:

- 1) yhteisten valtionavustuspalvelujen kehittämisen hallinta- ja päätöksentekomalli ml. kehitystyön yleiset periaatteet (malli valmistellaan valtiovarainministeriön johdolla) ja
- 2) osaksi tietojärjestelmäkehitystä toimintasuunnitelma automaatio- ja tekoälyratkaisujen kehityksestä esimerkiksi pienten kokeilujen kautta (valmistellaan Valtiokonttorin johdolla).

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Ohjausryhmä kiitti taustaselvityksen ripeästä valmistelusta korostaen sen merkitystä tuottavuuden parantamisessa.

Taustaselvityksessä viitataan valtionavustuspalveluiden tuotevisioon, jonka odotetaan olevan kunnianhimoinen. Tavoitteet on asetettava rohkeasti, ja nämä tavoitteet on otettava huomioon jo valtionavustuspalveluiden minimiteutuksessa, jossa on nähtävä riittävän pitkälle eli pystyttävä varautumaan toiminnallisuuksien kehittymismahdollisuuksiin. Valtionavustustoiminnan tuottavuuden parantaminen perustuu pitkällä aikavälillä nimenomaan automaation keinojen käyttöön ja tekoälyn hyödyntämiseen. Keskustelussa kiiteltiin taustaselvityksen kiihкотonta suhtautumista tekoälyyn, eli tekoälyn mahdollisuudet nähdään osana normaalia kehittämistyötä. Euroopan unionissa on valmisteilla tekoälyasetus (AI Act), johon ei odoteta tulevan sääntelyä automaatiikasta. Valtiovarainministeriössä valmistellaan Suomen kantoja tekoälyasetukseen, joka tulee olemaan jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaksi tulevaa sääntelyä. Asetuksen valmistumisen jälkeen on mahdollista arvioida, tarvitaanko Suomeen kansallista yleissääntelyä tekoälyyn liittyen.

6 Valtionavustushankkeen loppuraporttiluonnos

Mikko Lehtonen esitteli valtionavustushankkeen loppuraporttiluonnoksen ja siihen tehdyt keskeiset muutokset ohjausryhmän lokakuisen palautteen perusteella. Loppuraportti on tarkoitus luovuttaa ohjausryhmälle 15.12.2023, jolloin se julkaistaan myös hankesivulla.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Ohjausryhmä voi toimittaa mahdollista palautetta loppuraporttiluonnoksesta sähköpostitse valtionavustus-hanke.vm@gov.fi. Loppuraportti toimitetaan ohjausryhmälle 8.12.2023.

7 Valtiokonttorin tilannekatsaus

Mari Näätäsaari esitteli valtionavustuspalveluiden kehittämisen ja käyttöönoton sekä valtionavustustoiminnan vähimmäistietojen toimittamisvelvollisuuden toimeenpanon tilanteen.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Valtionavustuspalveluiden kehityksen nykyinen tilannekuva auttaa valtionapuviranomaisia arvioimaan, miten valtionavustuspalveluiden kehittäminen etenee. Huolta aiheuttaa erityisesti lausuntotyökalun valmistumisaikataulu, koska työkalu on olennainen osa esimerkiksi Taiteen edistämiskeskuksen valtionavustusprosessia opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla. Lausuntotyökalu kehitetään versioittain. Valtionapuviranomaisten huolta lisää se, jos olennaisia ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia otetaan käyttöön vasta vuosina 2025–2026. Näätsaari totesi, että Valtiokonttorin näkemyksen mukaan kaikki elintärkeät ominaisuudet on tarkoitus saada järjestelmään vuoden 2024 aikana. Samalla tunnistetaan, että uusia tarpeita tulee esiin koko ajan eli erilaiset kilpailevat tarpeet aiheuttavat jatkuvasti priorisoinnin tarvetta.

Valtiovarainministeriön on tärkeä varmistaa, että Valtiokonttorilla on riittävät resurssit valtionavustuspalveluiden kehittämiseksi. Keskustelussa nostettiin myös esille ajatus, voisiko kehitystyön kaistaa laajentaa lisää myös valtionapuviranomaisten erillisrahoituksella. Valtiokonttori kilpailuttaa valtionavustuspalveluiden kehittämiseen liittyvien asiantuntijapalveluiden toimittajan ensi vuonna suunnitelman mukaisesti, mikä osaltaan saattaa hetkellisesti vaikuttaa palveluiden kehittämisprojektiin etenemisvauhtiin. Valtiokonttorin tekemään markkinavuoropuheluun osoitettu toimittajien kiinnostus antaa aiheen olettaa markkinatilanteen hyväksi tilaajan kannalta.

8 Valtiovarainministeriön ja valtionavustushankkeen tilannekatsaus

Vesa Lipponen ja Tuula Lybeck esittelivät valtiovarainministeriön ja valtionavustushankkeen tilannekatsauksen.

Keskustelussa esiin nousseet asiat:

Valtiovarainministeriö jatkaa valtionavustustoiminnan kehittämisen ohjausta myös hankekauden jälkeen. Valtiovarainministeriön verkkosivuille on avattu sivu vm.fi/valtionavustukset, joka kokoaa valtionavustushankkeen tuotokset yhteen valtionapuviranomaisia varten. Sivulla on myös ohjaus valtionavustuspalveluihin sekä yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen ja toiminnan kehittämisen parlamentaarisen neuvottelukunnan hankesivulle.

9 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10 Tiedoksi

Tiedoksi merkittäviä asioita ei ollut.

11 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Ohjausryhmän seuraava kokous

8/2023: Perjantai 15.12.2023 klo 9.00–11.30, läsnä A109 Meritulli (Meritullinkatu 8)

Pöytäkirjan vakuudeksi, Tuula Lybeck

Liitteet

- Liite 1 Edellisen kokouksen 6/2023 pöytäkirja
- Liite 2 Valtionavustustoiminnan valvonnan järjestämisestä koskeva opas
- Liite 2a Valvontaoppaan valmistelu ja sisältö
- Liite 3 Automaation ja tekoälyn hyödyntäminen valtionavustustoiminnassa –taustaselvitys
- Liite 3a Esitys automaatio- ja tekoälyselvityksestä
- Liite 4 Valtionavustushankkeen loppuraporttiluonnos
- Liite 5 Valtiokonttorin tilannekatsaus
- Liite 6 Valtiovarainministeriön tilannekatsaus ja valtionavustushankkeen tehtävät

Jakelu Ohjausryhmän jäsenet

Tiedoksi Hanketiimi VM–VK
Hankesivu